

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

registrikood: 90012585

tänava/talu nimi, Vabaõhumuuseumi tee 12
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

telefon: +372 6549100

faks: +372 6549127

e-posti aadress: info@evm.ee

veebilehe aadress: www.evm.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 6 Bioloogilised varad	18
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 8 Kapitalirent	20
Lisa 9 Kasutusrent	21
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 11 Võlad töövõtjatele	22
Lisa 12 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	22
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	23
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 15 Tööjõukulud	24
Lisa 16 Muud kulud	24
Lisa 17 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	26
Vandeauditori aruanne	27

TEGEVUSARUANNE 2017

2017. aasta oli Sihtasutusele Eesti Vabaõhumuuseum neljas tööaasta. See tähendas nõukogu esimehele ja liikmetele, kes töötanud sihtasutuses selle asutamisest alates, põhikirja järgi tähtaja lõppu. Vastavalt korrale kinnitas kultuuriminister senise koosseisu jätkamise. 18.12.2014. a võttis sihtasutuse nõukogu vastu asutuse arengukava aastateks 2015-2019 (täiendused tehti 12.09.2016. a.). Sellega fikseeriti asutuse missioon: uurida, hoida, väärtustada ja vahendada Eesti maaarhitektuuri ja pärandhoidlikku elulaadi ning ennistada kultuuripärandit.

Sihtasutuse arengukava järgi on asutusel 4 töösuunda – 1) külastajale, 2) kompetentsusele, 3) teenustele ja 4) meile ehk organisatsioonile. Need jagunevad 8 tegevuseesmärgi vahel. Järgnev tegevusaruanne järgib arengukava täitmisega seotud ülesandeid.

Arengukava eesmärkide täitmine

1. TÖÖSUUND: KÜLASTAJALE

EESMÄRK 1. Eesti Vabaõhumuuseum on üks riigi enim külastatavaid muuseume.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Külastajate arv	134 146	135 000	139 213
	Väliskülaliste %	50	50	37
	Omatulu % kogutulust (ilma investeringuteta, vabaõhumuuseumi valdkonnas)	66	50	54

Külastatavus suurenes tänu soodsatele ilmadele suurürituste ajal ja tänu aktiivsele müügitööle. Väliskülaliste protsendi langus on ühelt poolt seletatav suurürituste külastatavuse ning programmide arvu tõusuga, mil loomulikult on korduvkülastajad eelkõige kohalikud elanikud. Teiselt poolt käivitus alles eelmisel aastal täismahus külastajate küsitluse süsteem, kus igalt tavapileti ostnud külastajalt küsiti ka tema päritoluriiki. See võimaldas täpsustada senist statistikat ja andis endise umbkaudse vaatluse asemel täpsed tulemused. Näiteks turismifirmade vahendusel gruppidega tulnud välis turistide arv kasvas 154 inimese võrra (kokku 24 935 turisti). Kõigi turismifirmadega on sõlmitud koostöölepingud ja firmade tagasiside EVMi tööle oli väga positiivne.

Nagu arengukava 1. eesmärgi 1. võtmetegevus – püsinäituse ja ürituste programmide arendamine – ette nägi, oli endiselt üheks olulisemaks tegevuseks setu ja peipsivene külastajatele suunatud projekt (käivitatud 2015. a suvel). Setu laudas oli eksponeeritud 2 näitust, toimusid teemapäevad, kontserdid, õpitoad jne. Valmistati ette uus integratsiooniprogramm noortele, mis käivitub 2018. a.

Sama võtmetegevuse alla kuulus järgnevate aastate püsinäituse kontseptsiooni uuendamine. Sihtasutus kandideeris 2016. a lõpus EASi meetme „Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine“ tegevusse „rahvusvaheliselt huvipakkuvate turismiatraktsioonide ja toetava taristu väljaarendamine“. Projekti pealkiri oli „Impeeriumi pärand Eesti külas“. Koostöö arhitektuurifirmaga KOKO. Kahjuks saime 2017. a EASi vastuse, et EVMi projekt ei osutunud valituks. Et sihtasutusel oli oma aastatepikkuse kokkuhoiu tulemusel tekkinud küllalt suur omavahendi jääk, andis nõukogu loa kasutada seda raha nõukogude korterelamu ekspositsiooni rajamiseks, rattaparkla ehituseks ja peavärava ümberehituseks. Vastav projektdokumentatsioon valmis aasta lõpuks. Kahjuks ei ole rahapuudusel võimalik päästa Kadrina raudteejaama ja selle taristuga seotud hooneid, sest nende tehniline seisund ei kannata ootamist. Samas on ilmselt võimalik kunagi tulevikus rajada koos Rocca al Mare suvemõisa renoveerimisega sinna juurde planeeritud keeglirada ning ka Via Appia markeering. Kahjuks ei oska sellele aga tähtaega anda.

Oluliseks muudatuseks oli endise Liberty suvemõisa kuuluvuse küsimus. Sihtasutuse nõukogu ja Kultuuriministeerium toetasid selle tagastamist EVMile. Oma tegevusplaani koostamiseks korraldati ajurünnakuid ja valmis projekt EVMi Liberty keskuse rajamiseks. Umbkaudne ehitusmaksumus 3,1 milj. Teema päevakorras hoidmisele aitas kaasa ka Eesti ajakirjandus.

2. võtmetegevuseks oli turundustegevus. Täideti asutuse ühtset turundusplaani. Seoses Eesti Vabaõhumuuseumi 60. asutamisuubeliga oli turundustegevuse rõhk vabaõhumuuseumi turundamisel. Üks edukamaid turundusprojekte oli EV 100 kingitusena 100-meetrise seelikutriibulise kaltsuvaiba kudumine Kolu kõrtsi paigaldatud kangastelgedel aprillist detsembrini. Vaiba kavandid tegid kunstnikud Ene Pars ja Anu Raud. Tööd organiseerisid E. Värk ja H. Haller. Ettevõtmine sai suure meediakajastuse. Kudumas käis ka EV president Kersti Kaljulaid. Projekt hinnati Muuseumide Aastaauhindade galal turundusroiti vääriliseks. Teiseks tähtsamaks saavutuseks oli uue interaktiivse audiogiidi valmimine mobiiliäpil NUMU ning samuti Integratsiooni Sihtasutuse rahastatud MISA interaktiivse mängu käivitamine.

3. võtmetegevuseks olid töökorraldusega seotud arendustegevused. Siin toimuvad põhiliselt muuseumi püsinäituse uuendamise, Liberty arendamise ja suurürituste ettevalmistusega seotud ajurünnakud.

EESMÄRK 2. SA EVM on kultuuripärandi valdkonna kompetentsus- ja uurimiskeskus (sh rahvusvahelisel tasandil).

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	SA toimetamisel ilmunud väljaannete arv	4	2	2
	Kutset omavate konservatorite arv	8	7	11
	MA kraadiga osakaal kõrgharidusega töötajatest	61	62	62

1. võtmetegevusteks on uurimiskavad, mis 1) on seotud püsinäituse arendamisega; 2) ehitusmaterjalide, konstruktsioonide ja töövõtete uuringutega; 3) materiaalse kultuuri uuringutega ning 3) konserveerimis- ja restaureerimisuuringutega. 2017. a toimus kõigis uurimiskavades plaanipärane tegevus ja lisaks jõuti kirjutada ka teaduslikke ja populaarteaduslikke artikleid ning esineda ettekannetega. Ilmus H. Pärdi raamat „Eesti argielu. Teekond moodsasse maailma“, mis jõudis läbimüügilt aastas 11. kohale ning nomineerus Muuseumide Aastauhinnade galal teadusauhinnale. Aasta lõpul ilmus M. Tamjärve raamat „Suur tararaamat. Eesti talude aiad ja väravad“. EVMi 60. juubeli puhul toimus konverents „Lõimuv Eesti muuseumides“.

2. võtmetegevuseks oli teadmiste ja oskuste arendamine. Põhiline tegevus käib siin kinnitatud rakenduskava järgi, millega toimub koostöö rahvusparkidega ja Muinsuskaitseametiga, korraldatakse näitusi, seminare ja nõustamisi.

Konservaatorite kutsetunnistust taotles 3 konservaatorit.

3. võtmetegevuseks oli rahvusvahelistumine. Siin oli planeeritud algatada mitmeid europrojekte. Kahjuks ei leidnud need 2017. a enam partnerite toetust. Grupi Museums in the Baltic raames otsiti (M. Lang, E. Lutsepp) uusi koostöövõimalusi. M. Lang, M. Tamjärv ja E. Värk osaleid Euroopa Vabaõhumuuseumide Liidu konverentsil Ühendkuningriigis. Algatati rahvusvaheline turunduse töörühm Euroopa vabaõhumuuseumidele.

EESMÄRK 3: Museaalid on nõuetekohaselt kirjeldatud, tagatud on nende pikaajaline säilimine ning avalikkuse ligipääs kogudele.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Heas või rahuldavas seisundis olevate museaalide osakaal (%)	80	80	80
	Nõuetekohaselt hoiustatud museaalide osakaal (%)	75	75	75
	MuIS-i sisestatud kirjete osakaal (%)	56	70	70

1. võtmetegevus on Eesti Vabaõhumuuseumi muuseumikogu hoidmine ja täiendamine ning kogumispõhimõtete täitmine.

1. jaanuari 2018. a seisuga on kogudes kokku 74 619 museaali. See arv ei suurenenud, kuna seoses nõukogude kortermaja ekspositsiooni ettevalmistustega koguti esemeid vaid abikogusse, et neid saaks külastajatele turvaliselt esitada ja neid kasutada.

2. võtmetegevuseks on EVMi museaalhoonete korrastamine ning miljöövärtusliku keskkonna hooldamine (sh metsakorralduskava 2013-2023 täitmine). Siin toimetati vastavalt restaureerimiskomisjoni poolt paika pandud rakenduskavale.

3. võtmetegevuseks on EVMi museaalide kavakindel MuIS-i sisestamine (dokumenteerimine, sh digiteerimine). Retrospektiivselt on sisestatud aasta jooksul 2293 museaali, esimeses etapis kirjeldati 10 783 museaali.

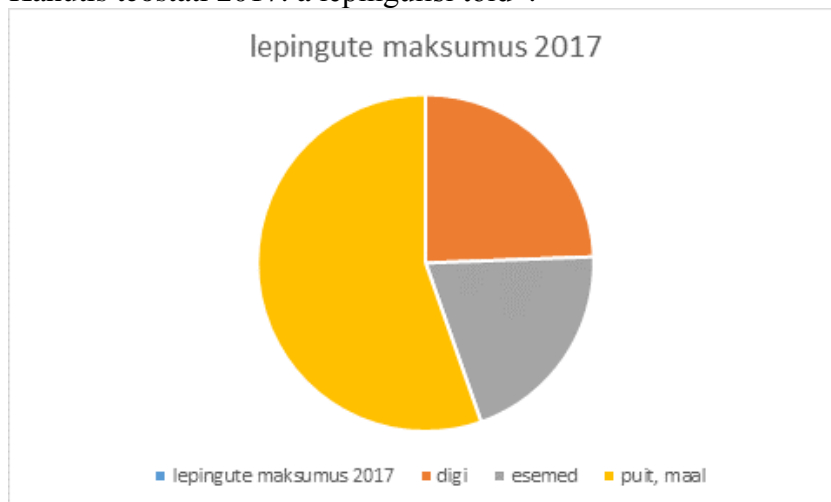
2. TÖÖSUUND: KOMPETENTSUS

EESMÄRK 4: Konserveerimis- ja digiteerimiskeskus Kanut on hinnatuim partner kultuuriväärtuste konserveerimisel, restaureerimisel, digiteerimisel nõustamisel ja ekspertiiside läbiviimisel muuseumidele ja teistele tellijatele.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Kanuti pakutavate teenuste osutamisest laekuv müügitulu	87 645	35 000	73 363 €
	Riigile osutatavate lepinguliste teenuste maht	607 500	629 272	615 644 €

Kanuti 1. võtmetegevuseks on riiklikke museaale omavate muuseumide teenindamine. 2017. a planeeriti riigieelarvest rahastatavat konserveerimis- ning digiteerimisteenust osutada 21 muuseumile ja SA-le. Plaan täideti. Ühtegi tellimust ei jäänud tegemata.

Kanuti teostati 2017. a lepingulisi töid :

2.võtmetegevus: kõrgtasemel konsultatsioonide pakkumine. Kanuti töötajate viisid läbi 32 koolitust kokku 340 osalejale. Juhendati 33 praktikanti.

3.võtmetegevuses – uuringu etapi kvaliteedi tagamiseks on eraldi investeeringute kava seoses seadmete, materjalide, vahendite hankimise ja hooldamisega. Hangiti digiteerimiseks vajalik seade.

EESMÄRK 5: SA EVM Eesti juhtivaid kultuuripärandi valdkonna haridus- ja koolituskeskusi.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Haridusprogrammides osalenud õpilaste arv (lasteaiad, koolid)	11 308	11 000	14 057
	Täiendkoolituse programmides osalenute arv (sh väljaspool muuseumi)	3 872	1090	1707
	Toimunud programmide arv kokku	1148	535	683

Töö toimus neljal võtmetegevusel: Kuie kooli, maaarhitektuuri keskuse, konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut ning paljurahvuselise Eesti keskuse baasil. Viies võtmetegevus oli nende baasidega seotud turundustegevus, mis oli väga eesmärgipäraselt sihtgrupikeskne.

EESMÄRK 6: Tugiteenused võimaldavad pakkuda suurepäraselt külastuskogemust ja kasvatada sihtasutuse omatulusid.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Tugiteenuste osutamisest laekuv müügitulu	622 999	638 450	645 534

Tänu Directo äriprogrammi kasutamisele õnnestus parandada kulude-tulude planeerimist ja arvestust. Käivitati tööle EVMi infopunk-kauplus Tallinna vanalinnas Pikk tn 2, kus toimusid ka Kanuti konservaatorite demonstratsiooniesinemised ja EVMi ürituste promoetendused meediale. Müük oli häiritud Haabersti ringil ja Rocca al Mare Kooli juures terve suve toimunud teetöödest, mil pääs muuseumisse oli raskendatud.

EESMÄRK 7: Sihtasutuse töötajad on motiveeritud ja organisatsioonikultuur põhineb ühisväärtustel.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Töötajate rahulolu	3,55	3,7	Hinnatakse üle aasta
	Tööjõu voolavuse %	19	13	19%, sh 4% kultuuritöötajad ja 15 % tugipersonal
	Koolituspäevade hulk 1 töötaja kohta	3,2	3,5	3,5

2017. a oli endiselt suur tööjõu voolavus, kuid seda on otstarbekas vaadelda kultuuritöötajate ja tugipersonali osas lahus. Kultuuritöötajatel on väga pikk siin asutuses töötamise staaž (sh ühel töötajal 40 ja ühel 50 aastat). Kokku töötas sihtasutuses aastaringelt 110 inimest + 13 põhikohaga hooajalist töötajat.

Töötajate rahulolu küsitlust otsustati igal aastal mitte korraldada, vaid see hakkab toimuma üle aasta, vaheldumisi arenguveestlustega. Samas toimus töötajate koolitusi, perioodiliselt toimusid koosolekud ja planeeritud ühisüritused.

EESMÄRK 8: Arendusprojektide elluviimine toimub vastavalt investeerimiskavale.

		2016 täitmine	2017 plaan	2017 täitmine
MÕÕDIKUD	Investeeringute maht riigieelarvest	250 694	407 100	158 164 €, europrojekti ei tulnud ja riigi kaasrahastust sel juhul samuti mitte
	Välisvahenditest ja toetustest tehtavad investeeringud	0	585 150	Välisvahendeid ei saanud + toetustest tehtav jooksev remont 43 507€
	Omatulust tehtavad investeeringud	31 250	13 000	43 366 € + jooksev remont 21 576 €

Loodetud välisvahendite investeeringuid EASi meetmest projektile „Impeeriumi pärand Eestis“ ei saanud. Avariilistest objektidest küsiti Kultuuriministeeriumi muuseumide reservfondist raha konservatorite maja avariohtliku olukorra likvideerimiseks (15 228 €) ja Sassi-Jaani rehemaja uue katuse tegemiseks (28 279 €).

Toimus valvesüsteemide väljaehitus vastavalt riigihanke võitnud G4S tegevusele. Tänu riigihankele läks tööde maksumus väiksemaks ja 62 326 € viiakse üle 2018. aastasse, mil vahetatakse välja valvetosterbel vajalikud territooriumi vananenud kaamerad.

Kokkuvõtteks

Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum täitis endale arengukavas püstitatud eesmärgid.

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum nõukogu töö

Sihtasutuse nõukogu esimehe Tarvi Sitsi ja liikmete Siim Raie ja Hedi Kardi ametiaega pikendati järgnevaks neljaks aastaks. Nõukogu tööga hiljem liitunud liikme Marlen Piskunovi ametiaeg kestab veel 2 aastat. Nõukogu käis kohal 5 korral aastas, puudumisi ei olnud.

23.01.2017. a koosolekul: 1) kinnitati 2017. a täpsustatud eelarve; 2) SA EVMi koosseisu üldarvuks kinnitati 119,2 ametikohta; 3) kinnitati SA EVMi kuuluvus ametialastesse organisatsioonidesse; 4) võeti teadmiseks jooksev info eelmise aasta tulemuste analüüsi käigust.

20.02.2017. a koosolekul: 1) kinnitati 2017. a sisulise töö aruanne ja kiideti heaks rakenduskavade aruanded; 2) kinnitati töötasujuhendi uued parandused seoses kutsetaseme numeratsioonide muutmisega; 3) anti õigus Maarhitektuuri keskuse ametiauto väljaostuks, oksjonil müügiks ja uue auto kapitalirendiks; 4) võeti teadmiseks EVMi restauraatorite laborihoone ja Villa ekspertiisi tulemused ja kava tellida hoonete muinsuskaitse eritingimused, samuti kiideti heaks kavandatavad meetmed avariohtliku olukorra operatiivseks likvideerimiseks (laborihoone remont ja töötajate ümberpaigutamine Villa alumistele korrustele); 5) võeti teadmiseks informatsioon koostööst Eesti Puitmajaliiduga ja volitati edasi tegutsema; 6) SA EVM ja Liberty suvemõisa küsimuses arutati võimalikke arenguid. SA EVM nõukogu esimees Tarvi Sits valmistab ette pöördumise Kultuuriministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Riigi Kinnisvara AS-le, Muinsuskaitseametile ning Riigikantseleile ettepanekuga kohtumiseks ja Liberty suvemõisaga seonduvate võimaluste arutamiseks.

17.04.2017. a koosolekul: 1) kinnitati 2016. majandusaasta auditeeritud aruanne; 2) võeti teadmiseks informatsioon SA EVMi 2017. a kahe esimese kuu majandustegevusest; 3) võeti teadmiseks restauraatorite laborihoone avariiline olukord ja anti soovitus esitada taotlus Kultuuriministeeriumile remondikulude katmiseks muuseumide reservfondist; 4) kuulati ära juhatuse liikme ja finantsjuhi ettepanek võtta arvelduskrediiti, et teostada EASi toetusest ilmajäänud projekt „Impeeriumi pärand Eesti külas“, kuid ei peetud seda lahendust võimalikuks, kuna see tekitaks sihtasutusele makseraskuseid. Soovitati teha avutusi nõukogude kortermaja ekspositsiooni rajamiseks omavahendi järgist. 5) Nõukogu esimees T. Sits jagas informatsiooni muuseumide ühishoidlast ja konserveerimiskeskusest. 6) Otsustati juhatuse liikme premeerimine seoses heade majandustulemustega 2016. a.

3.07.2017. a koosolekul: 1) võeti teadmiseks SA EVMi 2017. a viie kuu majandustegevuse tulemused; 2) võeti teadmiseks informatsioon peotelgiga seotud vaidlustest Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga ning aktsepteeriti võimalikke edaspidiseid kulusid õigusabile; 3) võeti teadmiseks informatsioon nõukogudeaegse kortermaja ehitamisest; 4) võeti teadmiseks Puitmajaliidu maja ehitamisega seotud arengud; 5) kiidetakse heaks juhatuse liikme tegevus endise Liberty suvemõisa tagasi saamiseks RKAS-e portfelist ning nõustatakse SA EVMi poolt pakutud piirkonna arenguvisioniga; 6) tutvutakse Pikk tn 2 valmivate poe ja infopunkti ruumidega.

14.11.2017. a koosolekul: 1) võeti teadmiseks SA EVMi 2017. a üheksa kuu tulemused; 2) kinnitati 2018. a provisoorne eelarve; 3) kinnitati 2018. a tööplaan ja võeti teadmiseks osakondade töö rakenduskavad.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	942 340	1 118 181	2
Nõuded ja ettemaksed	89 442	51 372	3
Varud	104 183	77 490	
Kokku käibevarad	1 135 965	1 247 043	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	9 205 603	9 280 132	5
Bioloogilised varad	4 600	4 600	6
Immateriaalsed põhivarad	57 534	39 078	7
Kokku põhivarad	9 267 737	9 323 810	
Kokku varad	10 403 702	10 570 853	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	4 831	4 658	8
Võlad ja ettemaksed	342 837	337 682	10
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	80 604	173 417	12
Kokku lühiajalised kohustised	428 272	515 757	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	13 135	17 966	8
Kokku pikaajalised kohustised	13 135	17 966	
Kokku kohustised	441 407	533 723	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	5 184 799	5 184 799	
Reservid	3 374 670	3 374 670	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 477 661	1 053 256	
Aruandeaasta tulem	-74 835	424 405	
Kokku netovara	9 962 295	10 037 130	
Kokku kohustised ja netovara	10 403 702	10 570 853	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 843 389	2 196 088	12
Tulu ettevõtlusest	1 231 347	1 147 528	13
Muud tulud	1 053	0	
Kokku tulud	3 075 789	3 343 616	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-1 072 705	-977 579	14
Tööjõukulud	-1 797 572	-1 673 844	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-220 616	-209 402	
Muud kulud	-59 780	-59 675	16
Kokku kulud	-3 150 673	-2 920 500	
Põhitegevuse tulem	-74 884	423 116	
Muud finantstulud ja -kulud	49	1 289	
Aruandeaasta tulem	-74 835	424 405	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-74 884	423 116
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	220 616	209 402
Muud korrigeerimised	-1 843 389	-2 196 088
Kokku korrigeerimised	-1 622 773	-1 986 686
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-37 665	2 933
Varude muutus	-26 693	-8 283
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-10 466	142 643
Laekunud intressid	806	2 188
Kokku rahavood põhitegevusest	-1 771 675	-1 424 089
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-164 255	-294 373
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-164 255	-294 373
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-4 658	-4 491
Makstud intressid	-757	-915
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	1 765 504	2 109 728
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 760 089	2 104 322
Kokku rahavood	-175 841	385 860
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 118 181	732 321
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-175 841	385 860
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	942 340	1 118 181

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	5 184 799	3 374 670	1 053 256	9 612 725
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	5 184 799	3 374 670	1 053 256	9 612 725
Aruandeaasta tulem			424 405	424 405
31.12.2016	5 184 799	3 374 670	1 477 661	10 037 130
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	5 184 799	3 374 670	1 477 661	10 037 130
Aruandeaasta tulem			-74 835	-74 835
31.12.2017	5 184 799	3 374 670	1 402 826	9 962 295

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseumi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS). EFS on rahvusvahelisel tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega. Juhul kui riigiraamatupidamise üldeeskiri nõuab eelpooltoodust erinevat kajastamist, siis on lähtutud riigi raamatupidamise üldeeskirjast.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes. Mitmed finantsnäitajad tuginevad juhtkonna hinnangutele, sh. näiteks põhivara kasuliku tööea hindamine. Juhtkonna hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, kuid need ei pruugi osutuda täpseiks. Raamatupidamishinnangute muutuste mõju kajastatakse muutuste toimumise perioodi tulemiaruanDES. TulemiaruanDES on kulud liigendatud lähtudes kulude olemusest.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruanDES kassas olevat sularaha ja arvelduskonto jääki.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on võrdne saadaoleva summa nimiväärtusega. Nõuded on hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures on iga nõue eraldi hinnatud, arvestades teadaolevat informatsiooni tehingupartneri maksevõime kohta. Nõuded, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruanDEperioodi kuludesse.

Muud nõuded ja ettemaksed

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, nõuded sihtfinantseerimisele ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ettemaksete all kajastatakse töötasude ja tulevaste perioodide ettemakseid.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivarana on seni võetud arvele varasid soetusmaksumusega alates 2000 eurost. Soetusmaksumus koosneb vara ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Varad, mille kasulik iga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2000 euro, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kulusse. Materiaalne põhivara alla 5000 euro on maha kantud 31.12.2016. a seisuga. Alates 2017. a. võetakse põhivarana arvele varad alates 5000 eurost. Väheolulise maksumusega vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalse põhivarana kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt lähtudes eeldatavast kasulikust tööeast järgnevalt:

Ehitised ja rajatised 2-10% aastas

Masinad ja seadmed 10-50% aastas

Muu materiaalne põhivara 10-50% aastas

Immateriaalne põhivara 5-50% aastas

Mitteamortiseeruv põhivara

Eksponaathooned on mitteamortiseeruv põhivara. Aastal 2014 hinnati eksponaathooned jääktaastamismaksumusse. Vastav rahaline mõju on avaldatud lisas "põhivara". Eksponaathoonete parenduskulud (renoveerimistööd) kajastatakse vastava hoone (museaali) kuluna. Renoveerimistööd aitavad säilitada eksponaathoonete väärtust.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused(võlad tarnijatele,võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi-ja pikaajalised kohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimiseks loetakse sihtotstarbelisi annetusi ja toetusi, sealhulgas ka mitterahalisi annetusi ja toetusi. Sihtfinantseerimised kajastatakse brutomeetodil.

Riigieelarvest finantseeritavad toetused

Toetused jooksvateks kuludeks kajastatakse tuluna hetkel kui toetus muutub sissenõutavaks. Toetused varade soetuseks kajastatakse tuluna siis, kui toetus muutub sissenõutavaks ja toetusega seotud tingimused on täidetud.

Mitmesugused sihtotstarbelised annetused ja toetused

Annetused ja toetused kajastatakse tuluna siis, kui need muutuvad sissenõutavaks ja nende andmisega seotud tingimused on täidetud.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Sihtasutuse tulud koosnevad sihtfinantseeringust ja majandustegevuse tuludest. Majandustegevuse tulu sündmuste läbiviimisest kajastatakse nende toimumise hetkel. Tulu teenuste müügist kajastatakse lepingus ettenähtud perioodi jooksul.

Kulud

Sihtasutuse kulud koosnevad mitmesugustest tegevuskuludest, tööjõukuludest, põhivara kulumi ja väärtuse langusest ning muudest kuludest.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele.

Käesolevas aruandes loetakse seotud osapoolteks SA Eesti Vabaõhumuuseum tegev-ja kõrgemat juhtkonda.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	10 601	4 473
Arvelduskontod	931 739	1 113 708
Kokku raha	942 340	1 118 181

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	30 699	30 699
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	26 086	26 086
Ettemaksed	32 657	32 657
Kokku nõuded ja ettemaksed	89 442	89 442
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	28 146	28 146
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6 384	6 384
Muud nõuded	16 468	16 468
Ettemaksed	374	374
Kokku nõuded ja ettemaksed	51 372	51 372

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	10 634			2 559
Üksikisiku tulumaks		29 133		29 021
Erisoodustuse tulumaks		198		171
Sotsiaalmaks		55 429		55 130
Kohustuslik kogumispension		2 428		2 458
Töötuskindlustusmaksed		3 394		3 468
Intress				5
Ettemaksukonto jääk	15 452		6 384	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	26 086	90 582	6 384	92 812

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2015						
Soetusmaksumus	2 400 189	3 010 340	172 990	4 534 312	404 149	10 521 980
Akumuleeritud kulum		-1 197 835	-80 857	-36 190	0	-1 314 882
Jääkmaksumus	2 400 189	1 812 505	92 133	4 498 122	404 149	9 207 098
Ostud ja parendused			2 439	3 423	269 861	275 723
Amortisatsioonikulu		-131 607	-28 195	-9 866		-169 668
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-3 296	-6 421	-23 304		-33 021
Ümberliigitamised		178 836			-178 836	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest						0
31.12.2016						
Soetusmaksumus	2 400 189	3 184 457	116 987	4 491 771	495 174	10 688 578
Akumuleeritud kulum	0	-1 328 019	-57 031	-23 396	0	-1 408 446
Jääkmaksumus	2 400 189	1 856 438	59 956	4 468 375	495 174	9 280 132
Ostud ja parendused			33 802		130 742	164 544
Amortisatsioonikulu		-141 798	-28 223	-8 807		-178 828
Allahindlused väärtuse languse tõttu					-31 400	-31 400
Ümberliigitamised			124 050	39 636	-192 531	-28 845
31.12.2017						
Soetusmaksumus	2 400 189	3 184 457	282 147	4 524 099	401 985	10 792 877
Akumuleeritud kulum	0	-1 469 817	-92 562	-24 895		-1 587 274
Jääkmaksumus	2 400 189	1 714 640	189 585	4 499 204	401 985	9 205 603

Materiaalse põhivara ümberliigitamisel on arvele võetud immateriaalne põhivara summas 28845,00 eur, vt.Lisa 7.

Lisa 6 Bioloogilised varad

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod

Põhivarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2015		
Soetusmaksumus	4 600	4 600
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	4 600	4 600
31.12.2016		
Soetusmaksumus	4 600	4 600
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	4 600	4 600
31.12.2017		
Soetusmaksumus	4 600	4 600
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	4 600	4 600

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2015		
Soetusmaksumus	58 790	58 790
Akumuleeritud kulum	-12 998	-12 998
Jääkmaksumus	45 792	45 792
Amortisatsioonikulu	-6 714	-6 714
31.12.2016		
Soetusmaksumus	57 700	57 700
Akumuleeritud kulum	-18 622	-18 622
Jääkmaksumus	39 078	39 078
Ostud ja parendused	28 845	28 845
Amortisatsioonikulu	-10 389	-10 389
31.12.2017		
Soetusmaksumus	86 545	86 545
Akumuleeritud kulum	-29 011	-29 011
Jääkmaksumus	57 534	57 534

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
AS Nordea Finance Estonia	17 966	4 831	13 135	3,65	EUR	16.05.2019
Kapitalirendikohustised kokku	17 966	4 831	13 135			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
AS Nordea Finance Estonia	22 624	4 658	17 966	3,65	EUR	16.05.2019
Kapitalirendikohustised kokku	22 624	4 658	17 966			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Masinad ja seadmed	9 840	17 220
Kokku	9 840	17 220

Lisa 9 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	11 877	7 561
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	2 256	2 344
1-5 aasta jooksul	14 418	1 237

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	77 041	77 041
Võlad töövõtjatele	166 598	166 598
Maksuvõlad	90 582	90 582
Muud võlad	8 616	8 616
Kokku võlad ja ettemaksed	342 837	342 837
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	80 301	80 301
Võlad töövõtjatele	153 939	153 939
Maksuvõlad	92 812	92 812
Muud võlad	10 630	10 630
Kokku võlad ja ettemaksed	337 682	337 682

Lisa 11 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Töötasude kohustis	132 272	124 281
Puhkusetasude kohustis	34 053	28 688
Majanduskulude eest	200	903
Muud võlad	73	67
Kokku võlad töövõtjatele	166 598	153 939

Selgitus töötasude kohustise juurde:

Töötasude kohustise hulgas on ka deklareerimata maksud.

Lisa 12 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	251 752	257 500		-343 860	165 392
Intergratsiooni ja Migratsiooni SA		29 930		-29 930	
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	251 752	287 430		-373 790	165 392
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
SA Archimedes		234		-234	
Kooriühing		320		-320	
Intergratsiooni ja Migratsiooni SA		1 733		-1 733	
Kultuuriministeerium		1 805 823		-1 805 823	
Eesti Kultuurkapital		6 793		-6 793	
TTÜ	6 982				6 982
Haabersti LOV		2 560		-2 560	
Integratsiooni ja Migratsiooni SA		2 000		-2 000	
UPPSALA	1 044				1 044
Sa Haapsalu ja Läänemaa muuseumid		2 600		-2 600	
Tallinna Keskkonnaamet		235		-235	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	8 026	1 822 298		-1 822 298	8 026
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	259 778	2 109 728		-2 196 088	173 418

	31.12.2016	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	165 392			-103 067	62 325
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	165 392			-103 067	62 325
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Haabersti LOV		2 800		-2 800	
Tallinna Keskkonnaamet		300		-300	
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital		1 500		-1 500	
Euroopa Nostra		285		-285	
Eesti Kultuurkapital		6 000		-6 000	
Muud		2 043		-2 043	
Kultuuriministeerium		1 752 576	-6 903	-1 727 394	18 279
UPPSALA	1 044		-1 044		
TTÜ	6 982		-6 982		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	8 026	1 765 504	-14 929	-1 740 322	18 279
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	173 418	1 765 504	-14 929	-1 843 389	80 604

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2017	2016
Muuseumipiletite müük	359 585	318 713
Käsitöökaupade müük	165 313	166 122
Haridusprogrammid	48 633	43 343
Koolitused	13 612	6 883
Sündmuste korraldamine	87 577	65 788
Toitlustusteenused	378 522	364 020
Muud teenused	104 742	95 271
Restaureerimine ja digiteerimine	73 363	87 388
Kokku tulu ettevõtlusest	1 231 347	1 147 528

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016
Energia	75 880	72 855
Elektrienergia	75 880	72 855
Mitmesugused bürookulud	65 182	39 832
Lähetuskulud	21 070	23 927
Koolituskulud	18 280	15 283
Kinnistute ja ruumide majandamine	396 467	364 730
Info ja PR kulud	3 026	3 078
Rajatiste majandamiskulud	5 740	4 839
Sõidukite majandamiskulud	40 424	30 886
Info ja IT	43 191	36 968
Inventari majandamiskulud	54 303	33 104
Sündmuste ja näituste korraldamise kulud	124 770	104 889
Tooraine ja materjal	194 158	201 313
Muud	30 214	45 875
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 072 705	977 579

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	1 340 921	1 250 007
Sotsiaalmaksud	456 651	423 837
Kokku tööjõukulud	1 797 572	1 673 844
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	122	112

Lisa 16 Muud kulud

(eurodes)

	2017	2016
Maamaks	59 103	59 084
Riigilõivud	447	456
Muud	230	135
Kokku muud kulud	59 780	59 675

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	45 500	42 806